Qoşma 2: Ekoloji və Sosial Tədbirlər Planı (ESTP)

Nö	Ekoloji və Sosial Tədbirlər	ƏM və SS Risklər / Faydalar	Tələb (Qanunvericilik, AYİB, İT, Ən yaxşı təcrübələr)	Resurslar, Sərmayə Tələbləri, Cavabdehliklər	Vaxt cədvəli	Müvəffəqiyyətli İcra üçün hədəf və qiymətləndirmə meyarları	Status
İT1	**Ətraf Mühit və Sosial Sahə üzrə Təsirlərin və Məsələlərin (ƏM və SS) Qiymətləndirilməsi və İdarə Edilməsi**						
1.1	**ƏM və SS Layihəsinə Hazırlıq Tədbirlərinin həyata keçirilməsi üçün** "Azəravtoyol"a **kömək məqsədilə məsləhətçinin təyin edilməsi:** ESTP çərçivəsində tikinti işlərinə başlamazdan öncə bir sıra ƏM və SS tədbirləri tələb olunur, bundan əlavə AYİB-nin tələblərinə əsasən tender sənədlərinin yenilənməsi lazım gələcək. Bunların yerinə yetirilməsi məqsədilə məsləhətçinin dəstəyini əldə etmək üçün, "Azəravtoyol" tərəfindən bu tədbirlərin (xülasəsi aşağıda verilib) Şərtlərə daxil edilməsi tövsiyə olunur. • Köçürülmə Planının Hazırlanması ("Azəravtoyol"un Torpaq Sahələrinin Alınması Şöbəsi (TSAŞ) ilə iş) – bax tədbir 5.1. • Tikintidən əvvəl müvafiq SEP tədbirlərinin həyata keçirilməsi – bax. Tədbir 10.1 • İşçi layihə üzrə Yol Təhlükəsizliyinin Auditinin (YTA) keçirilməsi və YTA nəticəsində aşkar olunanlara əsasən işçi layihənin yenilənməsi • Müəyyən ƏM və SS təsir yumşaltma tədbirləri üzrə daha çox təfərrüatların təmin edilməsi (məs. Tender sənədləri üzrə səs-küy üçün sədlərin yerlərin təsdiqlənməsi və s.) – bax tədbirlərə 1.3, 1.4, 3.1-3.3, 8.1 **TƏMSSİP tələbləri əsasında Tender Sənədlərinin yenilənməsi:** Məsləhətçinin Şərtlərinə layihə tender sənədlərinin yenilənməsi daxil olacaq, o cümlədən: • İşlər üçün AYİB Standart Tender Sənədi çərçivəsində İT2 və İT4 maddələri üzrə Tender / Müqavilə Sənədlərinin yenilənməsi – bax. tədbir 2.1 və 2.5. • Qısa ƏMİP-nin bütün tələbləri və Məsləhətçi tərəfindən göstərilən əlavə tədbirlər. • ƏMTQ-də və Qısa ƏMİP-də tələb olunan ayrıca planlar da daxil olmaqla, tam TƏMSSİP-nin hazırlanması məqsədilə Podratçı üçün aydın tələb, xüsusilə də: Ödənişləri İdarə Edilməsi Planı, Çıxarılan Qruntun İdarə Edilməsi Planı, Tullantıların İdarə Edilməsi Planı, Sağlamlıq və Təhlükəsizlik Planları (İcma və İşçi), Fövqəladə tədbirlər planı və su hövzələrində işləmək üçün işlərin icra planı. • Tikinti layihələri üzrə AYİB-nin bütün ƏM və SS tələbləri, o cümlədən hesabat vermə tələbləri.	Ətraf mühit və sosial sahələrlə bağlı olan bütün məsələlərə və təsirlərə müvafiq sürətdə baxılır. AYİB-nin İstismar Tələblərinə əməl olunma.	İT1: Ətraf Mühit və Sosial Sahə üzrə Təsirlərin və Məsələlərin Qiymətləndirilməsi və İdarə Edilməsi **İT2** İşçi Qüvvəsi və İş Şəraiti İT3: Resursların səmərəliliyi, Çirklənmənin Qarşısının Alınması və Nəzarət Edilməsi İT4: Sağlamlıq və Təhlükəsizlik İT5: Torpaq Sahələrinin Alınması, Məcburi Köçürülmə və İqtisadi Səbəbdən Yerdəyişmə	Cavabdehlik : "Azəravtoyol" *Resurslar*: Daxili	Şərtlər 2016-cı il iyun ayına qədər hazırlanmalı və verilməlidir, həmçinin məsləhətçi mümkün qədər tez cəlb olunmalıdır	Məsləhətçi cəlb olunub və tədbirlər görülüb	

Nö	Ekoloji və Sosial Tədbirlər	ƏM və SS Risklər / Faydalar	Tələb (Qanunvericilik, AYİB, İT, Ən yaxşı təcrübələr)	Resurslar, Sərmayə Tələbləri, Cavabdehliklər	Vaxt cədvəli	Müvəffəqiyyətli İcra üçün hədəf və qiymətləndirmə meyarları	Status
1.2	**"Azəravtoyol"un ƏMSTT üzrə Meneceri:** Bu Layihə üzrə ƏMSTT sahəsinin idarə edilməsi üçün **"Azəravtoyol"da** ixtisaslı şəxsin təyin edilməsi, o cümlədən ESTP-nin icrası və ƏMSTT üzrə fəaliyyət göstəriciləri üzrə hesabat vermə[1]	Ətraf Mühit, Sağlamlıq və Təhlükəsizlik (ƏMSTT) ilə bağlı risklərin idarə edilməsi	İT1 Ətraf Mühit və Sosial Sahə üzrə Təsirlərin və Məsələlərin Qiymətləndirilməsi və İdarə Edilməsi	*Cavabdehlik* : "Azəravtoyol". *Resurslar* : Daxili	Dərhal	Təyin olunmuş şəxs barədə AYİB-a bildirişin verilməsi	
1.3	**Tikinti üzrə Ekoloji və Sosial İdarəetmə Planı (TƏMSSİP) üzrə əlavə təfərrüatlar:** "Azəravtoyol" ƏMTQ-nin tərkibinə daxil olan Qısa ƏMİP-dəki müəyyən tələblər üzrə daha çox təfərrüatlar təmin etmək üçün məsləhətçi cəlb edəcək (yuxarıdakı 1.1. bəndində göstərildiyi kimi) ki, bunlar Podratçıya büdcə tərtibatı və icra məqsədilə kifayət qədər təfərrüatlar təmin etmək üçün yenidən baxılmış Tender Sənədlərinə daxil edilə bilsin. Əlavə olaraq ətraflı təsvir ediləcək məsələlərə daxildir: • Tikintidən əvvəl, tikinti zamanı və sonra hava keyfiyyətinin monitorinqi (yerlər, göstəricilər və tezliklər) • Tikintidən əvvəl, tikinti zamanı və sonra səs-küyün monitorinqi (yerlər, göstəricilər və tezliklər) • Tikintidən əvvəl, tikinti zamanı və sonra su mənbələrində monitorinq (yerlər, göstəricilər və tezliklər) ; • Səs-küy sədləri qurulacaq yerlər və onların təfərrüatları. Məsləhətçi Tender Sənədlərində hər hansı digər məsələlərin daha aydın təfərrüatlarının Podratçıya verilməsinin lazım olub-olmadığını müəyyənləşdirmək üçün ƏMTQ-ni, ESTP-ni və Qısa ƏMİP-ni nəzərdən keçirəcək	ƏMTQ-də müəyyən edilmiş bütün ekoloji və sosial məsələlər və təsirlər müvafiq surətdə tikinti işləri üzrə müqavilədə nəzərdən keçirilir	İT1 Ətraf Mühit və Sosial Sahə üzrə Təsirlərin və Məsələlərin Qiymətləndirilməsi və İdarə Edilməsi	Cavabdehlik: "Azəravtoyol" Məsləhətçi cəlb edəcək. Podratçı icra edəcək *Resurslar* : "Azəravtoyol" məsləhətçi ilə bağlı xərcləri ödəyəcək Podratçı Tender Qiymətində tədbirləri nəzərə almalıdır.	Tender Sənədlərinin tamamlanmasından əvvəl	Dəyişiklik edilmiş Tender Sənədlərində ƏM və SS-nin İdarə Edilməsi və Monitorinqi üzrə müvafiq bölmələr. Podratçının TƏMSSİP-ni Rəhbər Mühəndis tərəfindən təsdiq edilməlidir. Tikinti müqaviləsinin icrası zamanı Rəhbər Mühəndisə iş göstəricilərinə dair aylıq hesabatlar. AYİB-a illik AESR hesabatı	
1.4	**Əməliyyatın Ekoloji və Sosial İdarəetmə Planı (ƏESİP): "**Azəravtoyol" ƏESİP tədbirlərinin icrası və idarə edilməsi üzrə cavabdehlik da daxil olmaqla, yol istismarı üzrə idarəetmə və monitorinq tədbirlərini əhatə edən ƏESİP hazırlayacaq.	Yol istismarı zamanı ƏM və SS riskləri	İT1 Ətraf Mühit və Sosial Sahə üzrə Təsirlərin və Məsələlərin Qiymətləndirilməsi və İdarə Edilməsi.	*Cavabdehlik* : "Azəravtoyol" Məsləhətçi cəlb edəcək *Resurslar*: "Azəravtoyol"	ƏESİP yolun istismarı başlamazdan öncə hazırlanmalıdır.	Tamamlanmış ƏESİP sənədi istismara başlamazdan öncə hazır olmalıdır.	

[1] Azəravtoyol şirkətinin hazırki Ətraf Mühit və Köçürülmə üzrə Menecerinin bu vəzifəyə təyin olunması çox yaxşı olardı.

Nö	Ekoloji və Sosial Tədbirlər	ƏM və SS Risklər / Faydalar	Tələb (Qanunvericilik, AYİB, İT, Ən yaxşı təcrübələr)	Resurslar, Sərmayə Tələbləri, Cavabdehliklər	Vaxt cədvəli	Müvəffəqiyyətli İcra üçün hədəf və qiymətləndirmə meyarları	Status
			İT3: Resursların səmərəliliyi və çirklənmənin Qarşısının Alınması və Nəzarət Edilməsi	məsləhətçi ilə bağlı xərcləri ödəyəcək. "Azəravtoyol" cari ƏESİP və monitorinq tədbirlərini büdcədə nəzərə almalıdır	"Azəravtoyol" yolun istismarı zamanı icra etməlidir	ƏESİP AYİB tərəfindən nəzərdən keçirilməlidir. AYİB-a illik AESR hesabatı	
T2	**İşçi Qüvvəsi və İş Şəraiti**						
2.1	**İşçilərin Sağlamlığı və Təhlükəsizliyi və Xəstəliklərə Nəzarət:** İşlər üçün AYİB-nin Standart Tender Sənədi çərçivəsində Sağlamlıq və Təhlükəsizlik 6.7 bəndi üzrə alternativ mətn Tender-Müqavilə sənədlərinə daxil edilməlidir.	İşçilərin və icmanın sağlamlığı ilə bağlı risklərin idarə edilməsi	İT2 İşçi Qüvvəsi və İş Şəraiti İT 4: Sağlamlıq və Təhlükəsizlik	*Cavabdehlik* : *"Azəravtoyol" Məsləhətçi (1.1) Resurslar:* "Azəravtoyol"	Maddə Tender Sənədləri verilməzdən öncə daxil edilməlidir	Tender Sənədi AYİB-nin tələblərini daxil etmək üçün yenilənmişdir	
2.2	**İR Siyasətləri:** Podratçı İR Siyasətlərini hazırlamalı və icra etməlidir, bunlara uşaqların əməyə cəlb edilməsi və məcburi əmək fəaliyyətinin qadağan edilməsi üçün müddəalar daxil edilməlidir	Səmərəlivə təkmilləşdirilmiş İR və işçi qüvvəsinin idarə edilməsi	İT2 İşçi Qüvvəsinin və İş Şəraiti	*Cavabdehlik :Podratçının Resurslar:* Podratçı	Tikinti başlamazdan öncə	İR Siyasətləri yerindədir və Rəhbər Mühəndis tərəfindən təsdiq olunub.	
2.3	**İşçi Qüvvəsinin Davranış Qaydaları/Ümumi İdarəetmə:** Podratçı ümumi tədbirlər, sağlamlığa dair tədqiqat, işçilər üçün davranış qaydaları və s. da daxil olmaqla, işçilərin yerli ərazilərə axınının idarə edilməsi üçün tədbirlər həyata keçirəcək – bu Layihə üçün tələb olunan işçilərin sayına proporsional olmalıdır.	İşçi Qüvvəsinin səmərəli idarə edilməsi	İT2 İşçi Qüvvəsi və İş Şəraiti İT4 Sağlamlıq və Təhlükəsizlik	*Cavabdehlik*: *Podratçı Resurslar:* Podratçı	Tikintidən əvvəl və tikinti dövrü ərzində icra olunan TƏMSSİP-də göstərilən tədbirlər	TƏMSSİP-də göstərilən tədbirlər	
2.4	İşçilərin qalacaq yeri sahəsinin müəyyənləşdirilməsi Əgər ayrılmış işçi düşərgələri qurulmalıdırsa, bunların sahəsi müvafiq surətdə müəyyən edilməli və həssas ərazilərdən uzaq olmalıdır Müvafiq yerlərin müəyyən edilməsi və yerli icmalara təsirin minimuma endirilməsi üçün Podratçı tərəfindən müvafiq rayon icra hakimiyyəti ilə məsləhətləşmələr keçiriləcək. İşçilərin qalacaq yerlərinin təşkil edilməsi nəzərdə tutulan sahələrdə yerli icmalarla Qarşılıqlı Əlaqə yaradılmalı və yaranan hər hansı	Yerli icmalara narahatlıqların minimuma endirilməsi.	İT2 İşçi Qüvvəsi və İş Şəraiti	*Cavabdehlik* : *Podratçı Resurslar:* Podratçı	Müvəqqəti torpaq sahələri üzrə razılaşmalar əldə edilməzdən öncə işçilərin	Məsləhətləşmə tamamlanıb və işçilərin düşərgələrinin istismarı ilə bağlı	

Nö	Ekoloji və Sosial Tədbirlər	ƏM və SS Risklər / Faydalar	Tələb (Qanunvericilik, AYİB, İT, Ən yaxşı təcrübələr)	Resurslar, Sərmayə Tələbləri, Cavabdehliklər	Vaxt cədvəli	Müvəffəqiyyətli İcra üçün hədəf və qiymətləndirmə meyarları	Status
	problemlərin həll edilməsi üçün Podratçı tərəfindən yerli icmalara aydın əlaqə məlumatları verilməlidir .				qalacaq yerinin müəyyən edilməsi	heç bir şikayət yoxdur	
2.5	**Yerli İşçi Qüvvəsindən İstifadə Olunması:** Tender Sənədlərinə görə Podratçının aşağıdakılardan ibarət İR Siyasətini hazırlayıb təqdim etməsi tələb edilir i) bütün işlərin yerli səviyyədə elan olunması, ii) yerli işçi qüvvəsinin (qadınlar da daxil olmaqla) iş üçün müraciət etmələrinin təşviq edilməsi və iii) praktiki cəhətdən mümkün olan yerdə yerli işçi qüvvəsinin işə götürülməsinə üstünlük verilməsi (mümkün olan yerdə qadınlar da daxil olmaqla). Layihə üçün Torpaq Sahələrinin Alınması və Köçürülmə proseslərinin təsirinə məruz qalmış, işə götürülmə üçün təlim keçmiş insanlara üstünlük verilməlidir (tədbirlər üçün aşağıdakı İT5-ə bax) Podratçı siyasəti icra etməlidir.	Yerli iqtisadi faydalar və Layihə ilə bağlı yerdəyişmə nəticəsində təsirə məruz qalmış yaşayış yerlərinin və təsərrüfatların bərpa edilməsi	İT2 İşçi Qüvvəsi və İş Şəraiti Yaxşı Təcrübə	*Cavabdehlik* : "Azəravtoyol" Tender sənədlərinə bunları daxil etmək üçün Məsləhətçi götürməyə cavabdeh olacaq. Tikinti ərzində icraya cavabdehlik daşıyacaq. *Resurslar*: "Azəravtoyol" (Tender Sənədlərinin Yenilənməsi) Podratçı (Tikinti Ərzində)	Tender Sənədlərinin tamamlanmasından əvvəl	Düzəliş edilmiş Tender Sənədlərində əmək və işçi qüvvəsi üzrə müvafiq müddəalar. Tikinti zamanı yerli işəgötürmənin Podratçı tərəfindən qeydiyyatı aparılmalı və Rəhbər Mühəndisə təqdim edilməlidir AYİB-ə illik AESR hesabatına daxil edilməsi	
İT3:	**Resursların Səmərəliliyi, Çirklənmənin Qarşısının Alınması və Nəzarət Edilməsi**						
3.1	**Su kanallarının mühafizəsi** (bax 1.1): "Azəravtoyol" əmin olmalıdır ki, Düzəliş edilmiş Tender Sənədlərinə su kanallarının mühafizəsi üzrə bütün cari müddəalar daxil edilsin. Eyni zamanda, Podratçıdan TƏMSSİP-də Rəhbər Mühəndis tərəfindən təsdiq ediləcək su kanallarında iş qaydasını, suyun keyfiyyətinin və axınlarının qorunmasını əks etdirən iş icrası metodunun müəyyənləşdirilməsi tələb edilsin.	Su kanallarında və axınlarında suyun keyfiyyətinin korlanması	İT3: Resursların Səmərəliliyi, Çirklənmənin Qarşısının Alınması və Nəzarət Edilməsi	*Cavabdehlik* : "Azəravtoyol" Məsləhətçi cəlb edəcək. Podratçı icra edəcək *Resurslar* : "Azəravtoyol" məsləhətçi ilə bağlı xərcləri ödəyəcək	Məsləhətçi Tender Sənədləri tamamlanmazdan öncə cəlb olunur. Podratçı müqavilə	Düzəliş edilmiş Tender Sənədlərində müvafiq bölmələr. Rəhbər Mühəndis TƏMSSİP-i və Çıxarılan Qruntun İdarə Edilməsi Planını nəzərdən keçirməlidir	
3.2	**Çıxarılan Qruntun İdarə Edilməsi Planı**: Tender Sənədlərində Podratçıdan Çıxarılan Qruntun İdarə Edilməsi Planının hazırlanması tələb olunmalıdır. Həmin planda hasil olunacaq qruntun həcmi və yeri, onların saxlanması və atılması üçün planlaşdırılan yerlər və metodlar, əməl olunacaq təsir yumşaltma metodları və prosedurları qeyd edilməlidir Bunun üçün çıxarılan qruntun atılması məqsədilə istifadə olunacaq çalalar	Torpaq, qrunt suyu, vizual amil	İT3: Resursların Səmərəliliyi, Çirklənmənin Qarşısının				

Nö	Ekoloji və Sosial Tədbirlər	ƏM və SS Risklər / Faydalar	Tələb (Qanunvericilik, AYİB, İT, Ən yaxşı təcrübələr)	Resurslar, Sərmayə Tələbləri, Cavabdehliklər	Vaxt cədvəli	Müvəffəqiyyətli İcra üçün hədəf və qiymətləndirmə meyarları	Status
	tələb edilir. Bütün çıxarılan qruntun atılma yerlərinin müvafiq dövlət orqanları tərəfindən təsdiqi tələb olunur .		Alınması və Nəzarət Edilməsi	Podratçı Tender Qiymətinə icra ilə bağlı xərcləri daxil etməlidir	zamanı icra etməlidir	Rəhbər Mühəndisə aylıq hesabatlar .AYİB-a illik AESR hesabatı	
3.3	**Asfalt qurğularının yeri**: Düzəliş edilmiş Tender Sənədlərinə yaşayış məntəqələrindən külək istiqamətində 500 m aralı yerləşdirilən asfalt qurğuları üzrə bütün cari tədbirlər və onların Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi (ETSN) tərəfindən təsdiq edilmiş yerləri daxil edilməlidir	Reseptorların yaxınlığında havanın keyfiyyəti	İT3: Resursların Səmərəliliyi, Çirklənmənin Qarşısının Alınması və Nəzarət Edilməsi				
İT4:	**Sağlamlıq və Təhlükəsizlik**						
4.1	**Tikinti zamanı Əməyin Mühafizəsi və Təhlükəsizliyi Planı (ƏMTP)** Podratçı ƏMTP idarəetmə sistemi çərçivəsində OHSAS 18001 və ya digər beynəlxalq standarta uyğun olaraq Əməyin Mühafizəsi və Təhlükəsizliyi Planını tərtib edəcək. Podratçının müqavilə şərtləri bütün subpodratçıların Əməyin Mühafizəsi və Təhlükəsizliyi Planına, həmçinin ƏMTP idarəetmə sisteminə əməl etmələrini tələb etməlidir.	İşçi qüvvəsi üçün daha yaxşı sağlamlıq və təhlükəsizlik göstəriciləri və təhlükəsiz iş mühiti	İT4: Sağlamlıq və Təhlükəsizlik	*Cavabdehlik : Podratçı* *Rəhbər Mühəndis tərəfindən Podratçının Yoxlaması* *Resurslar:* Podratçı – Təyin olunmuş ƏMTP Meneceri	Plan tikintidən əvvəl Rəhbər Mühəndis tərəfindən təsdiq edilməlidir. Tikinti mərhələsi zamanı icra olunur	Sənədləşdirilmiş Əməyin Mühafizəsi və Təhlükəsizliyi Planı – Əməyin Mühafizəsi və Təhlükəsizliyi üzrə cari statistik məlumatlar. AYİB-ə AESR-də icra və statistika üzrə yeni məlumatların təqdim edilməsi	
4.2	**Əməliyyatlar Zamanı Əməyin Mühafizəsi və Təhlükəsizliyi Planı***:* **"**Azəravtoyol" (texniki xidmət bölməsi) ƏMTP idarəetmə sistemi çərçivəsində OHSAS 18001 və ya digər beynəlxalq standarta uyğun olaraq, Layihə yoluna texniki xidmət üzrə Əməyin Mühafizəsi və Təhlükəsizliyi Planını tərtib edəcək	Daha yaxşı sağlamlıq və təhlükəsizlik göstəriciləri və təhlükəsiz iş mühiti	İT4: Sağlamlıq və Təhlükəsizlik	*Cavabdehlik* : *"Azəravtoyol"* *Resurslar:* "Azəravtoyol"	Yolun istismarı başlamazdan öncə plan AYİB-ə təqdim olunmalıdır. Yolun istismarı zamanı icra olunur	Sənədləşdirilmiş Əməyin Mühafizəsi və Təhlükəsizliyi Planı – Əməyin Mühafizəsi və Təhlükəsizliyi üzrə cari statistik məlumatlar. AYİB-ə AESR-də icra və statistika üzrə yeni	

Nö	Ekoloji və Sosial Tədbirlər	ƏM və SS Risklər / Faydalar	Tələb (Qanunvericilik, AYİB, İT, Ən yaxşı təcrübələr)	Resurslar, Sərmayə Tələbləri, Cavabdehliklər	Vaxt cədvəli	Müvəffəqiyyətli İcra üçün hədəf və qiymətləndirmə meyarları	Status
						məlumatların təqdim edilməsi	
4.3	**Yol Təhlükəsizliyinin Auditi (YTA):** AB-nin 2008/906/EC saylı direktivinə (və Azərbaycan standartlarının müvafiq aspektləri) uyğun olaraq, yol təhlükəsizliyinin auditi işçi layihə üzrə müstəqil, ixtisaslı auditor tərəfindən keçirilməlidir ki, həmin audit sonra YTA-nın nəticələri ilə yenilənməlidir (Bunun “Azəravtoyol” tərəfindən 1.1. tədbiri üzrə Məsləhətçinin şərti çərçivəsində təmin olunması tövsiyə edilir) Bu YTA-ya həmçinin aşağıdakı məsələlərin yoxlanması daxil olacaq. • **Konkret yerlərdə çəpərləmə:** Bir neçə yerlərdə dolayı yollar (baypaslar) icmaların arxasından və ya yaxınlığından keçəcək ki, bu da həmin yerlərdə insanların yeni avtomagistral yolunu birbaşa keçmək riskini artıra bilər. Bu risklərin azaldılması üçün çəpərləmənin lazım olub-olmamasının yoxlanması YTA çərçivəsində keçiriləcək. • **İşıqlandırma Təchizatı:** İşıqlandırma Təchizatı YTA çərçivəsində nəzərdən keçiriləcək • **Yüksək sürətlərə nəzarət üçün əlavə tədbirlər:** YTA müəyyən yerlərdə yüksək sürətlərə nəzarət üçün əlavə təhlükəsizlik tədbirlərinin həyata keçirilməsinin lazım olub-olmadığını nəzərdən keçirəcək. • **Şəhər ərazilərində 60 km/saat nişan təminatı:** YTA Layihə yolunun şəhər ərazilərindən keçən hissələrini müəyyən edəcək və nəticədə şəhər ərazilərində 60 km/saat sürət həddi tətbiq olunacaq Şəhər ərazilərində 60 km/saat sürət həddi nişanlarının qoyulması da YTA çərçivəsində nəzərdən keçiriləcək YTA-dan sonra layihəyə iqtisadi cəhətdən məqsədəuyğun təkmilləşdirmələrin məcburi qaydada daxil edilməsi həyata keçirilməlidir YTA tövsiyələri icra edilməyən yerlərdə hər bir tövsiyənin nə üçün nəzərə alınmaması səbəbləri AYİB-ə təsdiq edilməli olacaq. Yol istismara verildikdən sonra yolun təhlükəsizlik yoxlaması həyata keçirilməlidir və az xərc tələb edən təmir xarakterli yol təhlükəsizlik tədbirləri üzrə müvafiq tədbirlər planlarının hazırlanıb-hazırlanması müəyyən edilməlidir.	Bədbəxt hadisə risklərinin azaldılması və artırılmış yol və icma təhlükəsizliyi	İT4: Sağlamlıq və Təhlükəsizlik	*Cavabdehlik*: “Azəravtoyol” Məsləhətçi cəlb edəcək *Resurslar*: “Azəravtoyol” məsləhətçiyə çəkilən xərcləri qarşılayacaq.	Tenderdə iştirak və əsas mərhələlərdə sonrakı YTA-lar üçün AB-nin 2008/96/EC saylı direktivinin tələblərinə uyğun olaraq işçi layihə tamamlandıq dan əvvəl	Sənədləşdirilmiş YTA Yenilənmiş işçi layihə və tender sənədləri AYİB-ə AESR hesabatı	
4.4	**Yol hərəkətinin idarə edilməsi planı (və TƏMSSİP –də İcmalar üzrə Sağlamlıq və Təhlükəsizlik Tədbirləri) :** Podratçı TƏMSSİP –yə və Yol Hərəkətinin İdarə Edilməsi Planına (YHİP) İcmaların Sağlamlığı və Təhlükəsizliyi üzrə tədbirləri daxil etməlidir.	AYİB-nin sağlamlıq və təhlükəsizliyə dair tələblərinə	İT4: Sağlamlıq və Təhlükəsizlik	*Cavabdehlik*: *Rəhbər Mühəndis tərəfindən*	NHİP və TƏMSSİP tikinti	Sənədləşdirilmiş NHİP və TƏMSSİP-davamlı qəza	

Nö	Ekoloji və Sosial Tədbirlər	ƏM və SS Risklər / Faydalar	Tələb (Qanunvericilik, AYİB, İT, Ən yaxşı təcrübələr)	Resurslar, Sərmayə Tələbləri, Cavabdehliklər	Vaxt cədvəli	Müvəffəqiyyətli İcra üçün hədəf və qiymətləndirmə meyarları	Status
	Yükdaşıma marşrutları – mümkün qədər icmalardan uzaq olmalı – YHİP-də nəzərə alınmalıdır. Sürücülərə təhlükəsiz sürücülük və davranış qaydaları üzrə təlim keçilməlidir. YHİP-də ictimai nəqliyyat da daxil olmaqla, yerli girişin qorunmasının təmin edilməsi üçün işlərin mərhələlərə bölünməsi nəzərə alınmalı olacaq. Tikinti ərzində qarışıq yol hərəkətinin idarə edilməsi YHİP-də vurğulanmalıdır. Xüsusilə, bu sahədə kənd təsərrüfatı torpaqlarından geniş istifadə olunduğunu nəzərə alaraq, o cümlədən mal-qara hərəkətinin idarə edilməsi və kənd təsərrüfatı maşınlarının maksimum istifadə həddi və məhsul yığımı zamanı daimi girişə ehtiyac diqqətdə saxlanmalıdır. Podratçının özünün Yol Hərəkətinin İdarə olunması Planının bir hissəsi kimi, "İş" sahəsində mümkün yol hərəkəti və yol təhlükəsizliyi risklərinə (o cümlədən qəzaları) nəzarət etməsi gözlənilir.	riayət olunması və sağlamlıq və təhlükəsizliyi təmin etmək məqsədilə, yerli icmalar və kənd təsərrüfatı üzrə torpaq istifadəçiləri üçün giriş və keçid fasiləsi məsələlərinin minimuma endirilməsi		*Podratçının Yoxlaması* *Resurslar:*: Podratçı – Təyin olunmuş ƏMTP Meneceri	başlamazdan əvvəl Baş Mühəndis tərəfindən təqdim olunmalı və təsdiq edilməlidir. Tikinti mərhələsi zamanı icra olunur	halları üzrə statistik məlumatlar AYİB-ə AESR-də icra və statistika üzrə yeni məlumatların təqdim edilməsi	
4.5	**Əhalinin İş Sahələrinə daxil olmasının qarşısının alınması tədbirləri:** TƏMSSİP-in hazırlanması və işlərin planlanması zamanı, Podratçı əhalinin, xüsusilə, icmalara yaxın yerlərdə iş sahələrinə daxil olmasının qarşısını almaq üçün tədbirləri müəyyən edəcək. Burada əhalinin daxil olma riskinin arta biləcəyi xüsusi yerlərdə (məs, yol ayrıclarının yerli icmalara yaxın keçdiyi yerlərdə) müvəqqəti hasarlama çəkilməsi nəzərdə tutulmalıdır.	Sağlamlıq və təhlükəsizliyə dair AYİB-in tələblərinə uyğunluq	İT4: Sağlamlıq və Təhlükəsizlik	*Cavabdehlik*: *Resurslar*: *Rəhbər Mühəndis tərəfindən Podratçının Yoxlaması* *Resurslar:* Podratçı- – Təyin olunmuş ƏMTP Meneceri	TƏMSSİP tikintidən əvvəl Baş Mühəndis tərəfindən təsdiq olunmalıdır. Tikinti mərhələsi zamanı icra olunur	Sənədləşdirilmiş TƏMSSİP	
4.6	**İcmanın Yol Təhlükəsizliyinə dair Məlumatlılığı:** Layihə yolunun açılmasından öncə "Azəravtoyol" şirkəti aşağıda qeyd olunanların qarşısını almaq üçün yerli icmalar üçün İcmaların Yol Təhlükəsizliyinə dair Məlumatlılığının artırılması tədbirləri təşkil edərək təqdim edəcək: • Layihə yolunun birbaşa keçilməsi; • Yeni yola kənd təsərrüfatı/digər nəqliyyat vasitələri/mal-qara ilə birbaşa daxil olunması.	Sağlamlıq və təhlükəsizliyə dair AYİB-in tələblərinə uyğunluq	İT4: Sağlamlıq və Təhlükəsizlik	*Cavabdehlik*: *"Azəravtoyol"* *Resurslar*: "Azəravtoyol"	Tikinti dövründə və Layihə yolunun və/yaxud layihə yol hissələrinin açılışından öncə.	İcmaların Yol Təhlükəsizliyinə dair Məlumatlılığının artırılması tədbirləri üzrə Proqram müəyyən olunub və təqdim edilib.	

Nö	Ekoloji və Sosial Tədbirlər	ƏM və SS Risklər / Faydalar	Tələb (Qanunvericilik, AYİB, İT, Ən yaxşı təcrübələr)	Resurslar, Sərmayə Tələbləri, Cavabdehliklər	Vaxt cədvəli	Müvəffəqiyyətli İcra üçün hədəf və qiymətləndirmə meyarları	Status
						AESR-dəki yenilikləri AYİB-ə təqdim etmək.	
İT5	**Torpaq Sahələrinin Alınması, Məcburi Köçürülmə və İqtisadi Səbəbdən Yerdəyişmə**						
5.1	**Köçürülmə Planının (KP) Hazırlanması və Həyata Keçirilməsi;[2]** Azərbaycan Respublikasının Torpağın ALINMASI NA dair Qanununa (yəni, Torpaqların dövlət ehtiyacları üçün alınması haqda Qanun" – No. 987 İİİ-Q2010) uyğun olaraq və AYİB-in İT5-ə əsasən Köçürülmə Planının hazırlanmasını və həyata keçirilməsini tamamlamaq. (Tövsiyə olunur ki, KP-nin hazırlanmasında "Azəravtoyol"un Torpaq sahəsinin Əldə Olunması üzrə Şöbəsini (LAD) dəstəkləmək üçün beynəlxalq məsləhətçi cəlb olunsun - bax 1.1). Köçürülmə Planının hazırlanması zamanı aşağıdakı məsələlər xüsusilə nəzərə alınacaq: • Yaşadıqları torpaq sahəsi üçün qanunla heç bir hüquqi olmayanlara kompensasiya verilməsinin Torpağın alınması qanununa və AYİB-in İT5 bəndinə uyğun olmasını təmin etmək (yəni, həmin təsirə məruz qalan insanlar köçürülmə üçün yardım və daşınan əmlaka vurulan zərərə görə kompensasiya hüququna malikdir (Mad. 7.3.5)). • Sənədləşdirilmiş (yəni, qanuni) və sənədsiz (yəni, qanunsuz ola biləcək heç bir qanuni sənədi olmayan) torpaq itkisinə görə kompensasiya verilməsi nəzərdən keçirilməli və KP-də xüsusi olaraq qeyd olunmalıdır. • Təsirə məruz qalan həssas insanlar üçün məqsədyönlü yardım. • 'TSKP (Torpağın Satınalınması və Köçürülmənin əsas Prinsipləri) / KP (Köçürülmə Planı) layihəsində '400 m2-dən kiçik olan və ya istifadə qaydasına dəyişiklik edilmə, suvarma və ya istismarla yararlılıqla əlaqədar yararsız hesab olunan torpaqlar təsirə məruz qalmış torpaqlara daxil ediləcək….' müddəası ilə məhdudlaşdırılmış torpaqlar üçün kompensasiya almaq hüququ nəzərdə tutan müddəa 'Bölünmüş kiçik torpaq sahələrinin istifadəsi və suvarılması imkanları məhdudlaşarsa, həmin torpaq iqtisadi nöqteyi-nəzərdən yararsız hesab olunacaq və təsirə məruz qalmış torpaqlara daxil ediləcək' müddəası ilə əvəz ediləcək. Dəyişikliyə məruz qalacaq bu hüquq "Müsadirə haqqında" Qanununun və PR5-in müvafiq müddəalarına əsasən nəzərdən keçiriləcək.	AYİB və milli tələblərə uyğunluq	İT5: Torpaq sahəsinin əldə olunması, Könülsüz Köçürülmə və İqtisadi Yerdəyişmə	*Cavabdehlik*: "Azəravtoyol" TSƏOŞ ("Azəravtoyol" TSƏOŞ-yə yardım üçün Məsləhətçi təmin etməlidir). *Resurslar*: "Azəravtoyol"	Tikinti başlamadan əvvəl.	Hazır olduqdan sonra nəzərdən keçirməsi üçün KP-nı AYİB-ə təqdim etmək. Sənədləşdirilmiş və həyata keçirilmiş KP. AESR-dəki işlərin gedişi haqqında AYİB-ə hesabat vermək.	

[2] Əhalinin siyahıya alınması ilə nəticələr əldə olunduqdan sonra son KP-nın hazırlanması üçün Gəncə-Qazax yolunun genişləndirilməsi üzrə aprel 2014-cü il tarixli ilkin KP-dakı Kompensasiya Cədvəlindən əsas kimi istifadə olunması məsləhət görülür. Gəncə-Qazax-Gürcüstan Sərhəd Yol Genişləndirilməsi üzrə oktyabr 2014-cü il tarixli ilkin KP-dakı Kompensasiya Ödəniş Cədvəlində Azərbaycanın Torpaq alınmasına dair Qanuna və AYİB-in İT5-nə əsasən əsas kompensasiya ödənişləri yoxdur.

Nö	Ekoloji və Sosial Tədbirlər	ƏM və SS Risklər / Faydalar	Tələb (Qanunvericilik, AYİB, İT, Ən yaxşı təcrübələr)	Resurslar, Sərmayə Tələbləri, Cavabdehliklər	Vaxt cədvəli	Müvəffəqiyyətli İcra üçün hədəf və qiymətləndirmə meyarları	Status
	• Əhalinin siyahıya alınmasının tamamlanması ilə son tarix Köçürülmə Planında dəqiq qeydə alınmalıdır. • KP-da torpaq sahəsinə giriş prosesinin aydın təsviri göstəriləcək və bütün kompensasiyalar verilməyənə və torpağa daxil olmaq üçün xəbərdarlıq prosesi tamamlanmayana qədər köçürülmə və ya giriş məhdudiyyətlərinin baş verməyəcəyi aydın şəkildə göstəriləcək (yəni, Torpağın alınması haqda qanunun müddəalarında göstərildiyi kimi). • İşlər üzrə Podratçı tərəfindən danışıqlar yolu ilə yalnız müvəqqəti torpaq sahələrinin əldə olunması üzrə tədbirlər • Təsirə məruz qalmış insanların əhatə edilməsi ilə bağlı Torpağın alınması haqda qanunun 40-cı Maddəsinin müddəalarına cavab verilməsini təmin etmək üçün hər rayon üzrə Köçürülmə Komissiyasının yaradılmasının nəzərdən keçirilməsi. • Torpağın əldə olunması və köçürülmənin monitorinqi üzrə müddəalar						
5.2	Torpaq sahəsinin əldə olunması və Köçürülmə (TƏOK) üzrə Məsləhətləşmə Materialları: TƏOK prosesinə dair kitabçalar və plakatlar, TƏOK üzrə şikayətlərə baxılma mexanizmi, Torpaq sahəsinin əldə olunması və Kompensasiya və s. kimi məsləhətləşmə materialları təsirə məruz qalmış insanlar ilə məsləhətləşmələrə yardım etmək üçün "Azəravtoyol"un Torpaq Sahəsinin Əldə Olunması Şöbəsi (TSƏOŞ) tərəfindən hazırlanacaq. Bunlar Azərbaycan dilində hazırlanacaq.	AYİB və milli tələblərə uyğunluq	İT5: Torpaq sahəsinin əldə olunması, Könülsüz Köçürülmə və İqtisadi Yerdəyişmə	*Cavabdehlik: "Azəravtoyol" TSƏO* *Resurslar: "Azəravtoyol"*	Torpaq sahəsinin əldə olunması və köçürülməyə dair ictimai görüşlər və məsləhətləşmə prosesi üzrə.	Məsləhətləşmə materialları hazırdır və rayonlar, bələdiyyələr və layihənin təsirinə məruz qalmış insanlara paylanmışdır.	
İT6	**Biomüxtəliflik və canlı təbii resurslar**						
6.1	**Borc alınmasının İdarə olunması Planı:** Bax 1.1. **"**Azəravtoyol" Tender Sənədlərində Podratçının Borc almasının İdarə olunması Planına aşağıdakıların daxil olmasını təmin etməlidir: Nəzərdə tutulan ayırma sahələrinin yeri, giriş planı, giriş yollarında tozun idarə olunması, ehtiyat qalaqların toplama yerləri və onların idarə olunması və sahələrin bərpası üzrə plan.	Su hövzələrində suyun keyfiyyətinin və çay yatağının pisləşməsi.	İT6 Biomüxtəlifliyin Qorunması və Canlı Resursların Dayanıqlılığının İdarə olunması	*Cavabdehlik*: *Podratçı* *Resurslar:* Podratçı Tender Qiymətinə xərcləri daxil etməlidir.	İşlər başlamazdan öncə təsdiq olunması üçün	Tender Sənədlərində müvafiq bölmə Baş Mühəndis tərəfindən təsdiq olunan Borc alınmasının İdarə olunması Planı.	
İT8	**Mədəni İrs**						

Nö	Ekoloji və Sosial Tədbirlər	ƏM və SS Risklər / Faydalar	Tələb (Qanunvericilik, AYİB, İT, Ən yaxşı təcrübələr)	Resurslar, Sərmayə Tələbləri, Cavabdehliklər	Vaxt cədvəli	Müvəffəqiyyətli İcra üçün hədəf və qiymətləndirmə meyarları	Status
8.1	**Tender Sənədlərindəki Müddəalar:** İlkin Tender Sənədlərində qədim əşyaların qorunmasına dair tələblər – o cümlədən Mədəni dəyərə malik tapıntıların aşkar olunması halında tədbirlər planı – düzəliş olunmuş sənədlərdə tamamlanmalıdır.	Mədəni irs sahələrinə ola biləcək risklərin azaldılması.	İT8: Mədəni İrs	*Cavabdehlik*: "Azəravtoyol" Tender Sənədlərinin yenilənməsi üçün Məsləhətçi təmin etməlidir (bax fəaliyyət 1.1). Podratçı icra edəcək *Resurslar*: "Azəravtoyol" məsləhətçi ilə bağlı xərcləri ödəyəcək Podratçı Tender Qiymətinə icra ilə bağlı xərcləri daxil etməlidir	Məsləhətçi Tender Sənədləri tamamlanmazdan öncə cəlb olunur	Düzəliş olunmuş Tender Sənədlərində irsin qorunmasına dair müvafiq bölmə	
İT10	**Məlumatın Açıqlanması və Maraqlı Tərəflərin Cəlb olunması**						
10.1	**Maraqlı Tərəflərin Cəlb Olunması və Layihə Məlumatlarının Açıqlanması:** Maraqlı Tərəflərin Qarşılıqlı Əlaqə Planını (MTQƏP) həyata keçirmək və lazımi şəkildə yeniləmək. (Tövsiyə olunur ki, "Azəravtoyol" tikinti öncəsi MTQƏP fəaliyyətlərinin yerinə yetirilməsi ilə onları dəstəkləmək üçün məsləhətçi cəlb etsin – bax bənd 1.1). "Azəravtoyol" Podratçının (və lazım gəldikdə Baş Mühəndisin) maraqlı tərəflərin qarşılıqlı əlaqə prosesinə cəlb olunmasını və MTQƏP-nin müvafiq hissələrindəki tədbirləri yerinə yetirməsini təmin etməlidir. **Tikinti öncəsi MTQƏP tədbirlərinə aşağıdakılar daxildir (lakin bunlarla məhdudlaşmır):** • Gəncə və Gürcüstan sərhədi arasındakı Layihə yolu üzrə birgə ƏMTQ-ni, Qeyri-Texniki Xülasəni (QTX), MTQƏP və bu ESTP-ni "Azəravtoyol" şirkətinin veb səhifəsində və AYİB-in veb-səhifəsində yerləşdirmək. Bunların rayon səviyyəsində və təsirə məruz qalmış bələdiyyələrin ofisləri/görüş yerləri daxilində paylaşdırmaq.	Təsirə məruz qalan icmalar və digər maraqlı tərəflərə olan risklər və təsirlərin idarə olunması. İT10: Məlumatın Açıqlanması və Maraqlı Tərəflərin Qarşılıqlı Əlaqəsi		*Cavabdehlik*: "Azəravtoyol"un Podratçısı *Resurslar*: "Azəravtoyol"un Podratçısı (Baş Mühəndis, lazım gəldikdə)*	Tikinti mərhələsindən əvvəl və tikinti və əməliyyat zamanı həyata keçirilməsini davam etdirmək.	Tələb olunduğu kimi məsləhətləşmə aparılmış, məlumatlar açıqlanmış və MTQƏP yenilənmişdir. AYİB-ə AESR hesabatı	

Nö	Ekoloji və Sosial Tədbirlər	ƏM və SS Risklər / Faydalar	Tələb (Qanunvericilik, AYİB, İT, Ən yaxşı təcrübələr)	Resurslar, Sərmayə Tələbləri, Cavabdehliklər	Vaxt cədvəli	Müvəffəqiyyətli İcra üçün hədəf və qiymətləndirmə meyarları	Status
	• Məsləhətləşmə görüşləri tikinti başlamazdan öncə Layihə sahəsinin dörd rayonunda – Şəmkir, Tovuz, Ağstafa və Qazax rayonlarında keçiriləcək. • “Azəravtoyol” həmçinin Gəncədə Layihə yolunun bu rayona yaxın yerləşməsini nəzərə alaraq, buna bənzər məsləhətləşmələr keçirməyi nəzərdə tutmalıdır. • Məsləhətləşmələr QTX-dən istifadə etməli və aşağıdakılara dair təqdimatlar daxil olmalıdır: Yenilənmiş layihə dizaynı, nəzərdə tutulan müxtəlif marşrut variantları, və seçilən son marşrut; yenilənmiş layihə qrafiki; və yerli giriş üçün təklif olunan yeraltı, yerüstü keçidlərin, yol qovşaqlarının və yerli xidməti yolların yerləri. • İctimaiyyətə təqdim olunan və məsləhətləşməni dəstəkləmək üçün bütün materiallar Azərbaycan dilində olmalıdır.[3]						
10.2	**Şikayətlərə Baxılması Mexanizmi: “**Azəravtoyol” şikayətlərə baxılması mexanizminə dair məlumatları açıqlayacaq. ƏMTQ-də (2014) müəyyən olunduğu kimi, şikayətlərin həlli mexanizminə dair kitabça və plakat hazırlanacaq. Baş Mühəndis və Podratçının şikayətlərin həlli mexanizmi üzrə “Azəravtoyol”a yardım edilməsi istiqamətində vəzifələri ilə bağlı müvafiq maddələr müqavilə şərtlərinə daxil ediləcək						

[3] Azəravtoyol müəyyən məlumatların Rus versiyalarının Rus dilində hazırlanmalı olmasını yoxlayacaq – lakin bu yalnız hər bir konkret hal üzrə edilə bilər.